

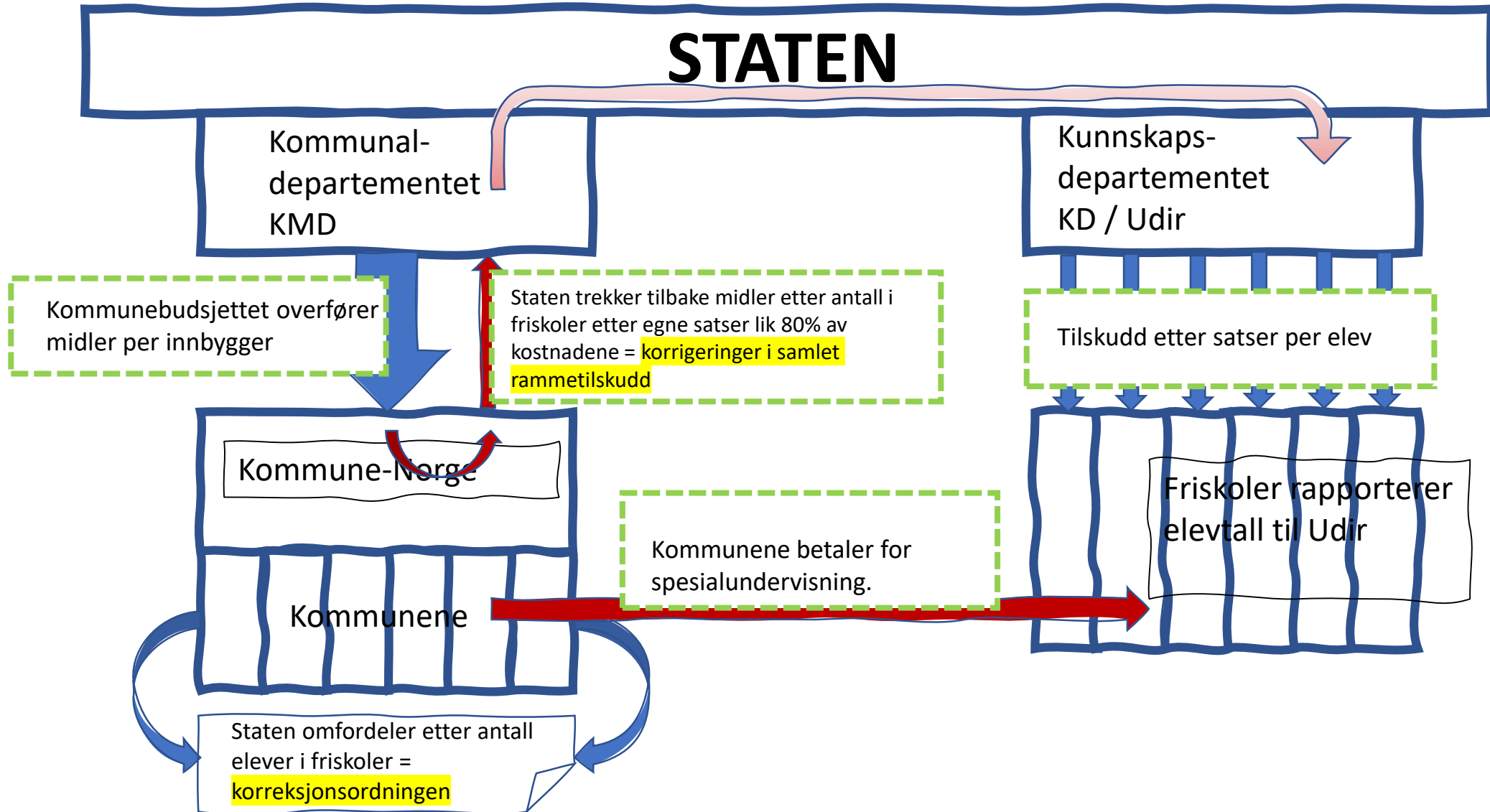

Tilskuddsordningen for friskoler

Kristne Friskolors Forbund
Økonomikurs november 2020

Jan Erik Sundby

Hovedmodell for pengestrøm til skoler

KOSTRA – Økonomirapportering for kommuner (k) og fylkeskommuner (fk)

KOSTRA gir

- innsikt i kostnadene i kommunal sektor på ulike samfunnsområder.
 - sammenligningsgrunnlag kommuner og fylkeskommuner imellom.
 - grunnlag for fastsetting av tilskudd til private aktører som blant annet friskoler.
-
- SSB samler opplysninger fra KOSTRA, publiserer og gir analyser.

KOSTRA-veileder – skoledrift grunnskole

202 Grunnskole

Undervisning i grunnskolen (all undervisning, inkl. delingstimer, spesialundervisning, vikarer m.m., jf. GSI: årstimer).

Funksjonen omfatter videre:

- administrasjon på den enkelte virksomhet/skole, rådgiver på ungdomstrinnet, kontaktlærer, samlingsstyrer og etterutdanning for lærere og avtalefestede ytelser (reduisert leseplikt, virkemiddelordninger mv.),
- pedagogisk-psykologisk tjeneste (ekskl. PPTs innsats i barnehager og voksenopplæring), assistenter, morsmålundervisning, skolebibliotekar, kontorteknisk personale/kontordrift. Funksjonen omfatter også assistenter som utfører praktisk bistand for elever med nedsatt funksjonsevne der vedtak har hjemmel i opplæringsloven. Funksjon 254 benyttes om vedtaket har hjemmel i helselovgivningen.

- skolemateriell, undervisningsmaterieell og -utstyr m.m, - utgifter til ekskursjoner som ledd i undervisning,
- transportutgifter til og fra aktiviteter
- Leksehjelp, fysisk aktivitet
- utgifter og inntekter knyttet til aktiviteter i forbindelse med den kulturelle skolesekken som foregår som en del av det pedagogiske opplegget innenfor den ordinære grunnskoleundervisningen,
- bredbåndsutgifter (abonnement, drifts- og serviceavtaler).
- samtlige utgifter knyttet til spesialundervisning ved skoler som har forsterket avdeling for spesialundervisning, samt evt. utgifter til elever i statlige kompetansesentre

Skoleskyss (transport mellom hjem og skole) føres på funksjon 223.

KOSTRA-veileder – skolebygg

215 Skolefritidstilbud

Skolefritidsordninger, fritidshjem. **Utgifter til lokaler føres på funksjon 222**

222 Skolelokaler

Utgifter til drift og vedlikehold av skolelokaler, SFO-lokaler og internatbygninger (med tilhørende tekniske anlegg og utendørsanlegg/skolegård).

Dette omfatter lønn mv. til **eget** drifts-/vedlikeholdspersonell, innkjøp av materiell og utstyr til drift og vedlikehold, og kjøp av drifts-/vedlikeholdstjenester (eksempelvis vaktmestertjenester, snøryddingsavtaler, renholdsavtaler, serviceavtaler på tekniske anlegg, avtaler om vakthold og tilsyn mv.) som er knyttet til skolelokaler. Dessuten avskrivninger av egne bygg

Som driftsaktiviteter regnes løpende drift, renhold, vakthold, sikring, energi og vann, avløp og renovasjon. Skillet mellom vedlikeholdsutgifter og utgifter til påkostning/investering er beskrevet i Kommunal regnskapsstandard (F) nr. 4 Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet, se www.gkrs.no.

KOSTRA-veileder – skolebygg forts

222 Skolelokaler (forts.)

2. Forvaltningsutgifter knyttet til skolelokaler (administrasjon, forsikringer av bygg og pålagte skatter og avgifter knyttet til skolelokaler) føres på funksjon 121.

3. Investeringer i og påkostning av skolelokaler.

4. Husleieutgifter ved leie av skolelokaler/bygninger.

- Ved leie fra AS eller andre private (herunder IKS hvor kommunen ikke er deltaker) føres husleien i på art 190.
- Ved leie fra kommunalt foretak føres husleien på art 380 i kommunens regnskap, og inntektsføres på art 780 i foretakets regnskap.
- Ved leie fra interkommunalt selskap (hvor kommunen er deltaker) føres husleien på art 375 i kommunens regnskap, og inntektsføres på art 775 i selskapets regnskap.
- Dersom kommunen har en internhusleieordning (leie mellom enheter som inngår i kommunens regnskap), skal faktiske utgifter til drift og vedlikehold komme fram på riktig art/funksjon, jf. avsnitt 5.1.1 og art 190. 5. Inntekter knyttet til utleie av lokalene til eksterne (andre enn kommunen selv eller kommunalt foretak).

6. Inventar og utstyr (innbo/løsøre) knyttet til undervisningen i skolen eller SFO-tilbudet inngår ikke her, men føres på funksjon 202, 213 eller 215. Investeringer, drift og vedlikehold av infrastruktur (faste tekniske installasjoner) knyttet til IKT inngår imidlertid på funksjon 222.

7. Skyss av skolebarn inngår ikke i funksjonen, men skal føres på funksjon 223.

KOSTRA-veileder – hva som ikke er med

213 Voksenopplæring

- Opplæring for innvandrere (inkl. norskopplæring for deltagerne i introduksjonsprogrammet).
- Grunnskoleopplæring for innvandrere 16-20 år.
- Grunnskoleopplæring for voksne.

121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen

Her føres utgifter knyttet til forvaltning av kommunens bygg og eiendom (forvaltning av alle typer bygg og eiendom). Dette omfatter aktiviteter i eiendomsforvaltningen knyttet til eiendomsledelse og administrasjon, forsikringer av bygg og pålagte skatter og avgifter knyttet til bygg, og som typisk er forbruksuavhengig av om bygg er i drift eller ikke.

120 Administrasjon

Kantine (nettoutgift). Sekretariat for politisk ledelse. Bedriftshelsetjeneste for kommunens ansatte Overordnet HMS-arbeid. Kontingent til KS

130 Administrasjonslokaler

Kommunal regnskapsstandard nr. 4 – (KRS): Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet

Vedlikehold føres i driftsregnskapet og påkostninger i investeringsregnskapet, ... Som investeringer i varige driftsmidler regnes påkostning på eksisterende varige driftsmidler som er varig og vesentlige. Varig betyr minst 3 år. Vesentlig betyr minst 100.000 kr

Videre vil andre utgifter, utover det som følger av normalt slit og elde, som øker bruksverdien kunne klassifiseres som påkostning. Herunder større helhetlige tiltak, f.eks. rehabilitering, som får anleggsmidlet eller vesentlige deler av dette til å fremstå som helhetlig nytt. Dette er f.eks. utgifter som

- forlenger forventet utnyttbar levetid til et anleggsmiddel
- øker kapasiteten til anleggsmidlet
- utvikler anleggsmidlet for å imøtekomme nye krav fra f.eks. brukere og myndigheter

KOSTRA for fk / videregående

Her er funksjonsplanen annerledes og dette er IKKE med:

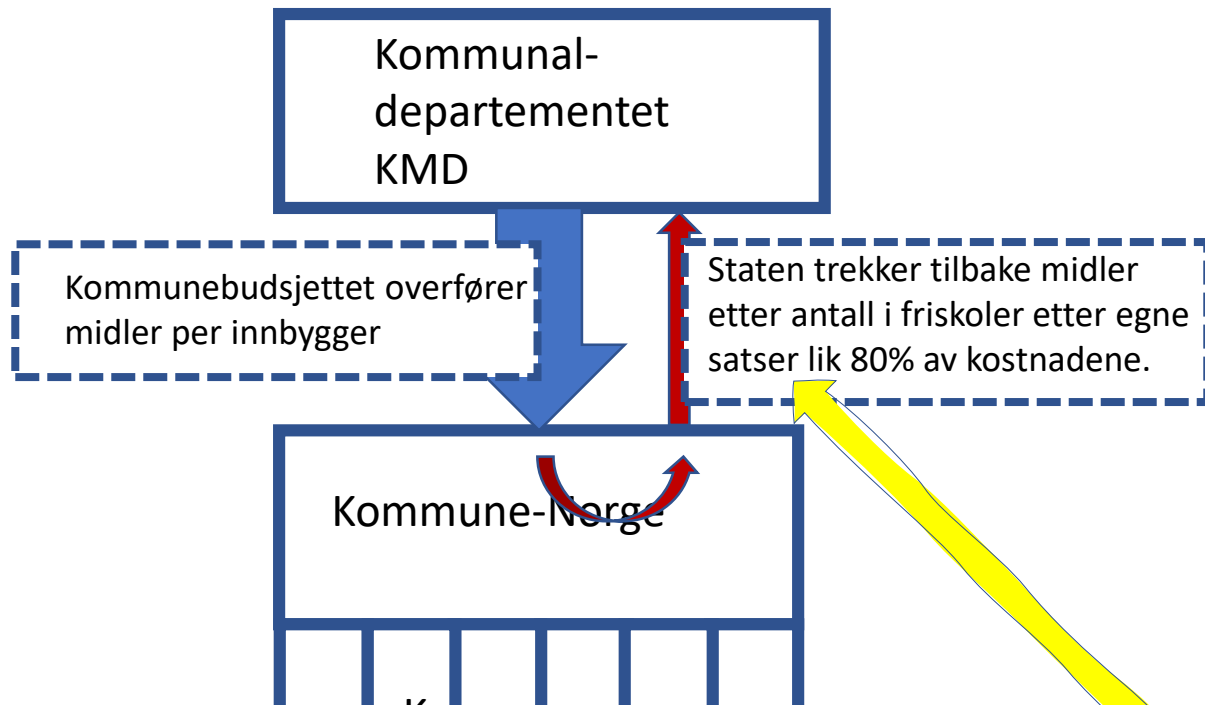
561 Oppfølgingstjenesten og Pedagogisk psykologisk tjeneste

562 Spesialundervisning og særskilt tilpasset opplæring

Ekstra utgifter inkludert ledelsesressurser utover ordinær undervisning.

1. Elever i egne spesialgrupper føres i sin helhet på funksjon 562, inkludert inventar og utstyr knyttet til elevene.
2. Elever med behov for tilleggsressurser i ordinære grupper får en todelt stykkpris i regnskapsføringen; en ordinær del tilsvarende en ordinær elevplass, og en tilleggsdel. Den ordinære delen føres på funksjon for utdanningsprogram, og tilleggsdelen på funksjon 562. Tilleggsressursene omfatter elevassistenter, miljøarbeidere, tolker, ekstra lærerressurser, ekstra grupper eller omfang av gruppeundervisning, redusert elevtall i grupper.

Forvaltningsutgifter knyttet til skolelokaler og internatbygninger (administrasjon, forsikring av slike bygg og pålagte skatter og avgifter knyttet til skolelokaler og internater). Disse føres på funksjon 421.

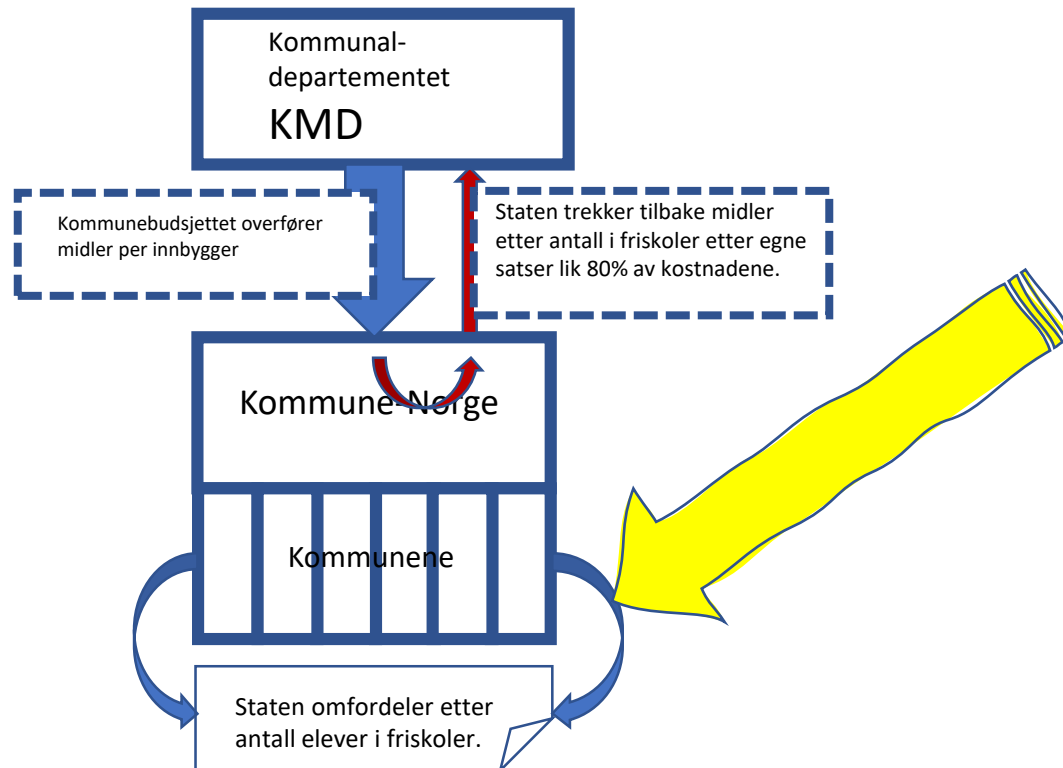

«Grønt Hefte» som er vedlegg i budjett-prop'en viser her for 2021 en reduksjon i rammen til kommunene på grunn av vekst i friskolene på grunnskolenivå. På vgs-nivå økte rammen i 2020. Nå trekkes det litt.

Innlemmingar, oppgåveoverføringar og korreksjonar i rammetilskotet i 2021 (i 1 000 2021-kr):

<i>Innlemmingar, oppgåveoverføringar og korreksjonar i 2021</i>	<i>Kommunar</i>	<i>Fylkeskommunar</i>
Korrigeringar for ekstraordinære løyvingar i samband med virusutbrotet	-5 922 298	-5 217 160
Statlege og private skular, endring i talet på elevar	-189 859	-4 272
Ny gjennomføringsløyssning for prøvar og eksamenar	-7 394	-822
Inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 1.-2. trinn – heilårseffekt av endring i 2020	83 700	
Inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 3.-4. trinn	25 000	
Gratis SFO for elevar med særskilde behov på 5.-7. trinn – heilårseffekt av endring i 2020	30 194	

Korreksjonsordningen = nullsumspill

Treksatsar for elevar i statlege og private skular 2021:

Kategori	Kroner per elev
Vanleg undervising	105 600
Spesialskular	321 100
Opphald/innlosjering ved skulen	339 200

Kommune	Trekk statl./priv. skular	Tilbakeføring samla trekk	Nto. verknad statl./priv. skular	Sum utg.utjamning m.m.
	(1 000 kr)	(1 000 kr)	(1 000 kr)	(1 000 kr)
	6	7	8	9
4205 Lindesnes	-13 622	12 409	-1 213	67 679
4206 Farsund	-211	5 133	4 922	25 602
4207 Flekkefjord	-106	5 013	4 907	47 958
4211 Gjerstad	-106	1 429	1 324	21 383
4212 Vegårshei	0	1 245	1 245	18 983

SÅ KOM DENNE SJOKKMELDINGEN

*Til grunn for
tilskotsgrunnlaget ligg
gjennomsnittlege
driftsutgifter per elev i
den offentlege skolen*

Prop 1 S

Det følger av friskulelova at statstilskotet til frittstående grunnskular skal ta omsyn til storleiken til skulane. Satsane i tilskotsmodellen blir berekna basert på gjennomsnittleg elevtal og gjennomsnittleg skulekostnad per kommune. Det blir stadig færre kommunar med lågt gjennomsnittleg elevtal. **Berekningsmodellen gir derfor ikkje lenger eit eintydig svar på kva satsane bør vere, eller kva som bør reknast som ein stor og ein liten skule.** Departementet vil starte eit arbeid med å greie ut ein ny tilskotsmodell. I statsbudsjettet for 2021 er det lagt til grunn dei same satsane som i 2020, prisjustert til 2021-prisar.

Vi har blant annet sagt dette:

- Vi mener KD bryter med friskuleloven § 6-1 når tilskuddsberegningen legges bort fordi det angivelig ikke er mulig å beregne et knekkpunkt. Vi er enige i at endringer i skolestruktur kan utfordre modellen, men grunnlagstallene gir fortsatt fullt ut relevante data fra alle kommunene i landet som kan danne grunnlag for etterlevelse av friskuleloven § 6-1.
- Knekkpunktet, kan videreføres fra 2020 slik KD foreslår.

Hvor mange lærertimer gis til undervisning ved skolen inneværende skoleår av ...		1.-4. årstrinn	5.-7. årstrinn	Sum 1.-7. årstrinn	8.-10. årstrinn	Sum 1.-10. årstrinn	
1	undervisningspersonale som oppfyller kompetansekravene for tilsetning, jf. opplæringsloven § 10-1 og friskoleloven § 4-2	GK	13 864 890	10 916 532	24 781 422	10 794 410	35 575 832
2	undervisningspersonale som ikke oppfyller kompetansekravene for tilsetning, jf. opplæringsloven § 10-1 og friskoleloven § 4-2	GK	671 998	462 812	1 134 810	314 287	1 449 097
3	Sum lærertimer som gis til undervisning ved skolen inneværende skoleår	GK	14 536 888	11 379 344	25 916 232	11 108 697	37 024 929
Hvor mange av årstimerne som er oppgitt ovenfor går til ...							
4	spesialundervisning etter enkeltvedtak, jf. opplæringsloven § 5-1 og friskoleloven § 3-6	GK	1 859 962	2 219 602	4 079 564	2 239 349	6 318 913
5	særskilt norskopplæring etter enkeltvedtak, jf. opplæringsloven § 2-8 og friskoleloven § 3-5	GK	537 075	397 837	934 912	332 831	1 267 743
6	morsmålsopplæring, jf. opplæringsloven § 2-8 og friskoleloven § 3-5	GK	74 108	7 182	81 290	3 001	84 291
7	tospråklig fagopplæring, jf. opplæringsloven § 2-8 og friskoleloven § 3-5	GK	124 630	120 336	244 966	82 946	327 912
8	tilrettelagt opplæring når kommunen ikke kan tilby morsmålsundervisning eller tospråklig fagopplæring, jf. opplæringsloven § 2-8 og friskoleloven § 3-5	GK	20 146	16 051	36 197	16 079	52 276
9	elever med rett til opplæring i samisk språk der dette fører til ekstra ressurser til undervisning, jf. opplæringsloven § 6-2	GK	20 266	13 698	33 964	9 164	43 128
10	elever med rett til opplæring på samisk der dette fører til ekstra ressurser til undervisning for en elev/elevgruppe, jf. opplæringsloven § 6-2, første og annet ledd	GK	8 287	6 058	14 345	6 409	20 754
11	elever med rett til annen målform enn kommunens hovedmål og der dette fører til ekstra ressurser til undervisning for en elev/elevgruppe, jf. opplæringsloven § 2-5	GK	44 411	26 686	71 097	3 040	74 137
12	finsk som andrespråk jf. opplæringsloven § 2-7	GK	3 245	2 859	6 104	2 348	8 452
13	tegnspråk jf. opplæringsloven § 2-6	GK	20 002	15 493	35 495	12 131	47 626
14	punktskrift jf. opplæringsloven § 2-14	GK	3 033	3 125	6 158	3 308	9 466
15	oppdeling til målform eller samisk for de som har ekstra klasse etter § 2-5 og § 6-2 annet ledd (i bruk til og med skoleåret 2012-13)	GK	0	0	0	0	0
16	oppdeling til samiske språkalternativer (i bruk til og med skoleåret 2012-13)	GK	0	0	0	0	0
17	Sum årstimer til spesialundervisning og særskilt språkopplæring (linje 4..16)	GK	2 715 165	2 828 927	5 544 092	2 710 606	8 254 698
18	Sum årstimer til ordinær undervisning (linje 3 minus 17)	GK	11 821 723	8 550 417	20 372 140	8 398 091	28 770 231

$$100\% * 8.490.513 / 37.024.929 = 22,93\%$$

+ tilsvarende timer i friskolene for kommunene betaler jo for disse = 8.490.513

Tilsvarende prosent i 2020 var på 23,65%

Diagrammet viser fordelingen av gjennomsnittsskolen fra hver kommune i Norge i 2020

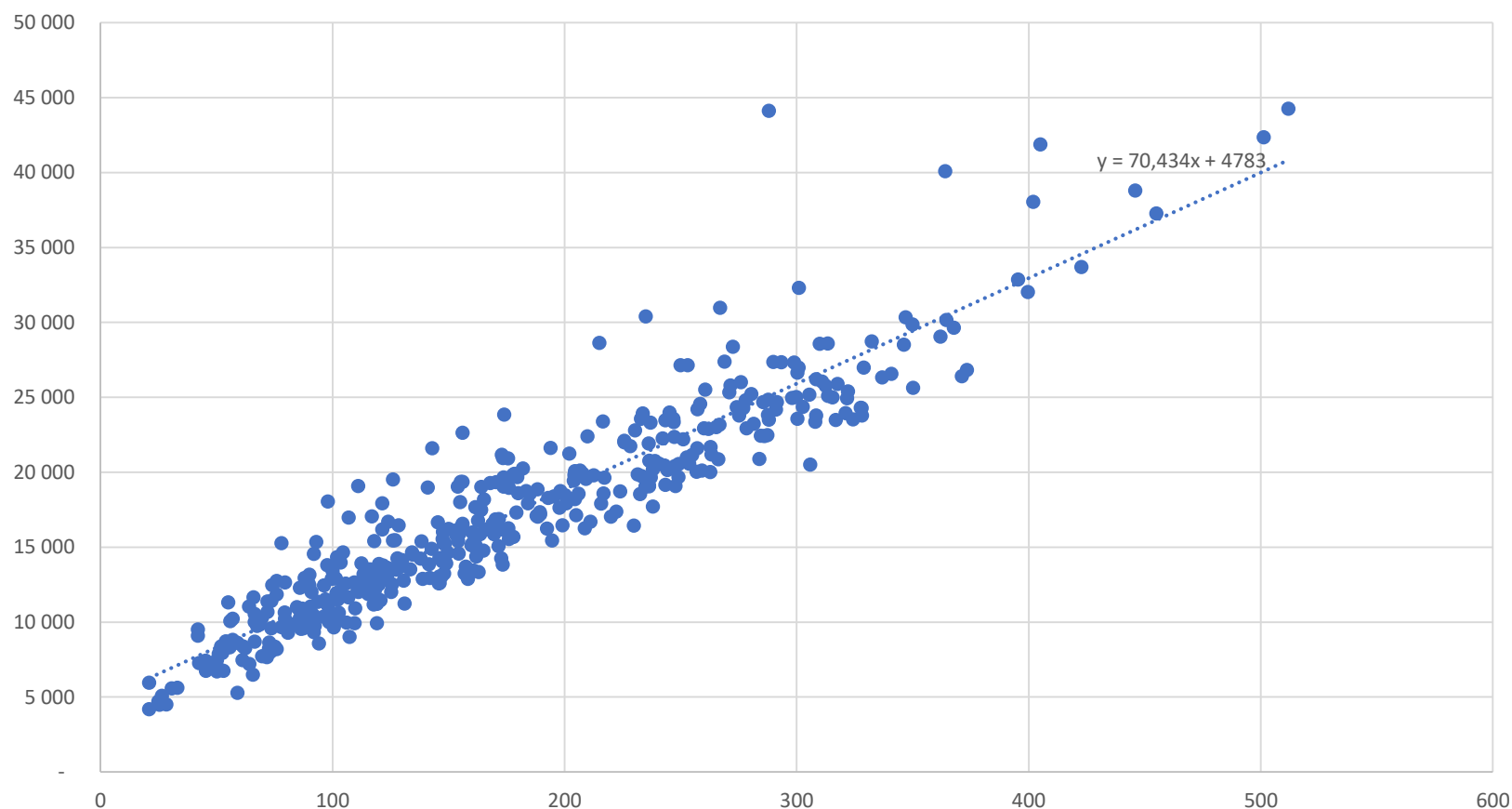

Plott av grunnlag for 2020

Dette er en forenklet beregning – bare en rett linje

$Y = 70,434 X + 4783$ betyr at kostnadene øker med 70.434,- kr / elev og alle skoler burde ha 4,783 mill. kr som grunnfinansiering.

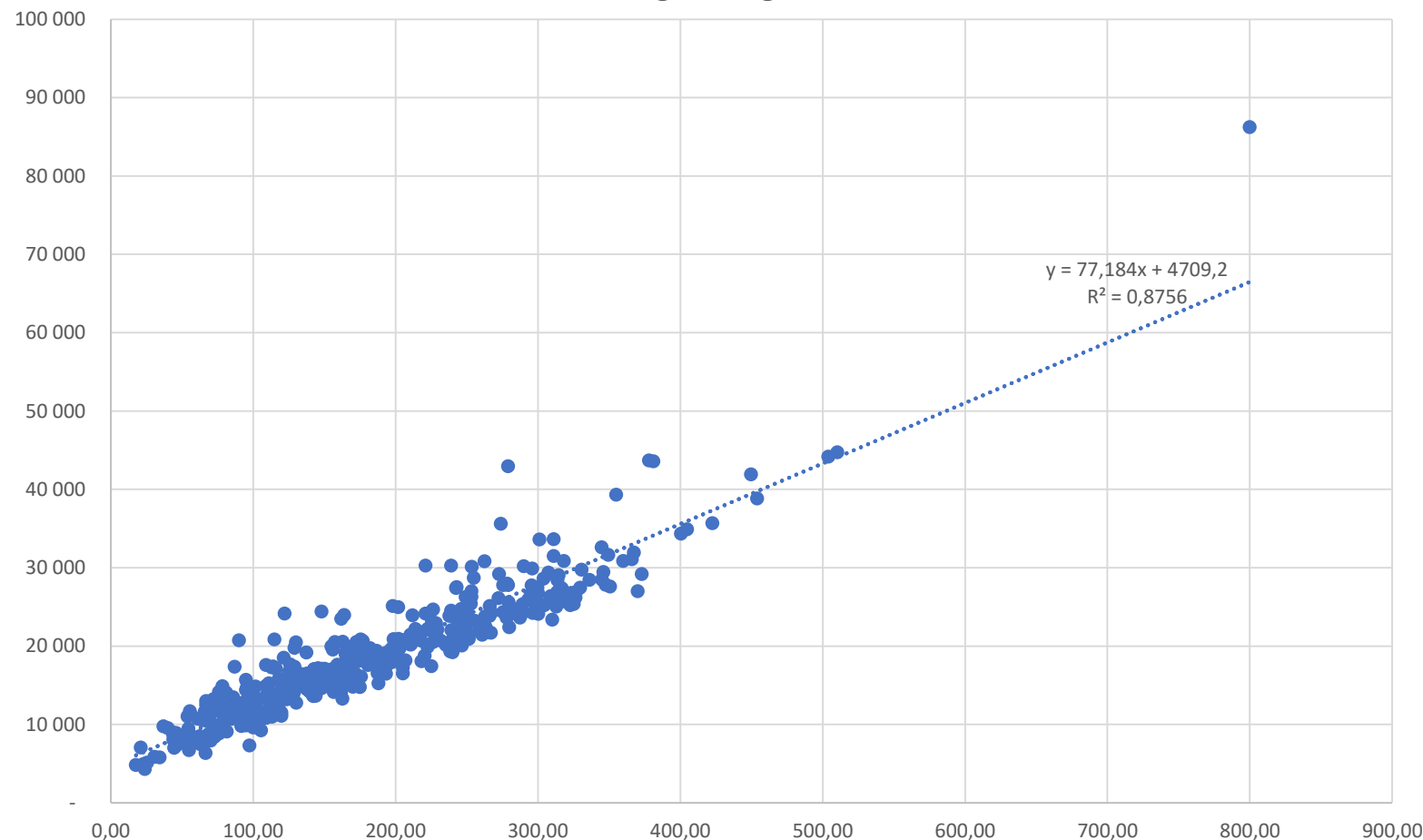
Dette er ikke vårt forslag til ny beregningsmodell, men en robust måte å håndtere tallmaterialet på.

Diagrammet viser fordelingen av gjennomsnittsskolen fra hver kommune i Norge i 2021

Plott av grunnlag for 2021

Kostnadene øker med **77.184,-** kr / elev (10% mer enn i 2020) og alle skoler burde ha 4,709 mill. kr som grunnfinansiering (litt mindre enn i 2020).

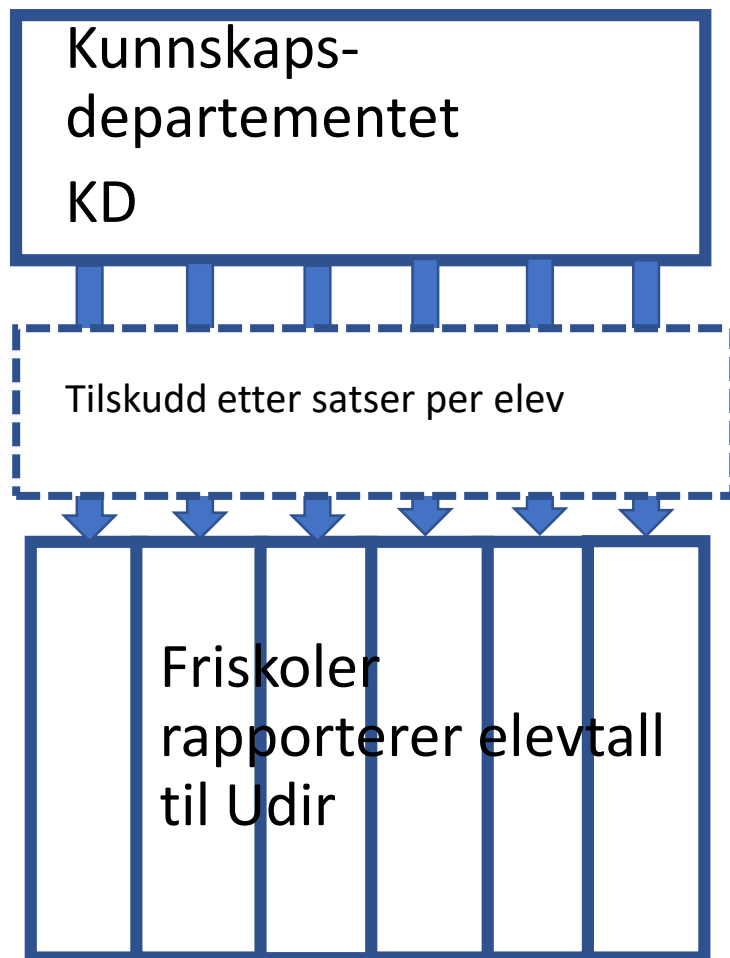
NB. Det er ikke foretatt justering for lønns- og prisvekst og justert for SPK

Tekst	år	prosent	Sats	Antall timer totalt	Prosent timer til fradrag	Totale kostnader i grunnlaget i 1.000 kr	Antall elever i off skole	Timepris for underv	Ordinære timer tot. per elev
		Prosent	Sats						
Per elev snitt			107 895,67						
Lønns og pris	18 - 19	2,90 %	3 128,97						
	19 - 20	3,20 %	3 552,79						
Endring SPK	18 - 20	-0,31 %-	256,66						
Lønnsandel		72,26 %							
2020			114 320,77	36 358 459	23,65	53 596 824	610 908	1 474,12	45,44
Per elev snitt			115 156,65						
Lønns og pris	19 - 20	3,20 %	3 685,01						
	20 - 21	3,20 %	3 802,93						
Endring SPK	19 - 21	-1,70 %-	1 506,59						
Lønnsandel		72,26 %							
2021			121 138,00	37 024 929	22,93	56 439 597	609 153	1 524,37	46,84
Endring prosent			5,96	1,83	-3,04	5,30	-0,29	3,41	3,09

DETTE ER VÅRT KRAV

- *Vi mener derfor at satsene for grunnskoler for 2020 burde korrigeres med 6% og ikke 3,2%. Dette medfører at frittstående grunnskoler er underfinansiert med **85 mill. kr** i årets budsjett. Siden det er bevilget 15 mill. kr til oppfylling lærernorm for frittstående skoler, er det behov for 70 mill. kr i budsjettet og at satsene fra 2020 reguleres med 6%.*

Tilskudd til *frittstående videregående skole* følger en helt annen modell

- Ulike studieprogram føres på hver sin funksjon i KOSTRA, 521 til 533. SSB foretar beregning av kostnader per elev.
- Beregner kostnader per elev for funksjonene:
 - 520 ped. Ledelse og fellesutgifter
 - 515 skoleforvaltning
 - 510 skolelokaler og internat
- Fradrag for inntekter på de samme funksjonene
- Fradrag for avskrivninger på 515 og 510 = sum landet / sum elever i vgs
- Korrigering for endringer i pensjonskostnader og prisstigning.

Gjelder alle programmer

Steg 1 –
Rapport fra
SSB kostander
per program
og elev

Funksjon	Beløp i kroner per elev
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 510 skolelokaler	33 854
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 515 skoleforvaltn	17 011
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 520 ped.ledelse,	19 953
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 521 Studiespesial	70 924
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 522 Bygg- og anle	108 987
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 523 Elektrofag	104 829
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 524 Design og hån	110 208
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 525 Restaurant- o	129 148
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 526 Helse- og opp	90 371
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 527 Idrettsfag	81 598
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 528 Teknikk og in	111 396
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 529 Musikk, dans	127 061
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 530 Medier og kom	76 843
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 531 Naturbruk	165 435
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 532 Service og sa	106 023
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 533 Kunst design og arkitektur	77 278

Steg 2
 Summering
 for hvert
 program

Korr brt driftsutgifter	Funksjon	Per elev
studeieprogram (studspes)	521	70 924
ped ledelse og fellesutg.	520	19 953
skoleforvaltning	515	17 011
skolebygg	510	33 854
Andre salgs og leieinntekter		
studeieprogram (studspes)	521	- 267
ped ledelse og fellesutg.	520	- 236
skoleforvaltning	515	- 299
skolebygg	510	- 630
SUM		140 310

Steg 3 –
 korrigerings for
 avskrivning
 2 026 211 000
 kr / 174 492
 elever = 11
 612 kr/elev

Ukorrigeret sats Spesialundervi
Minus
Avskrivninger
=
Korrigeret sats 2019 nivå
Pluss

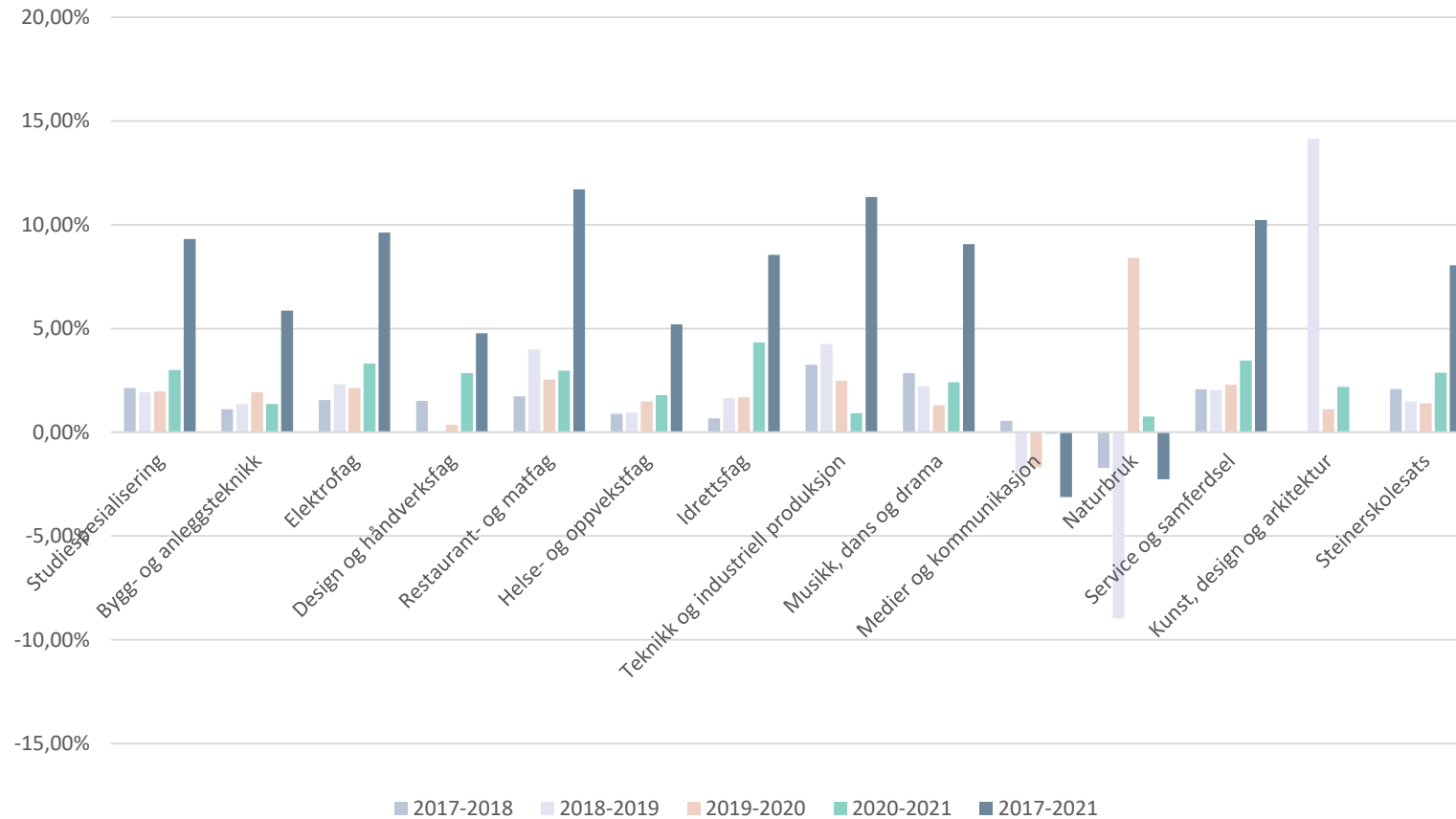
Friskoler med SPK-medlemskap går ned 1,75 %. Årsaken til den sterke nedgangen for offentlig skole skyldes i følge SPK at man har gått over til HENDELSESBASERT premieberegning. Det gjelder kommuner og fylkeskommuner og ikke friskoler.

	SPK-premie vgs	Diff 2 år	
2017	12,05	**	
2018	13,19	**	
2019	13,56	-1,51	4 250,1381
2020	12,95	0,24	137 066,9531
2021	10,08	3,48	-3 309,3039
=			
Korrigeret sats 2021 nivå			133 757,6492
Avrundet sats 2021			133 800

Utdanningsprogram Kunnskapsløftet	Satser
Studiespesialisering	133 800
Bygg- og anleggsteknikk	171 400
Elektro og datateknologi	168 600
Design og håndverk	173 400
Restaurant- og matfag	187 100
Helse- og oppvekstfag	153 900
Idrettsfag	144 800
Teknologi- og industrifag	174 800
Musikk, dans og drama	191 300
Medier og kommunikasjon	140 000
Naturbruk	198 800
Service og samferdsel	170 300
Kunst, design- og arkitektur	140 100
Håndverk, design og produktutvikling	173 400
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	173 400
Salg, service og reiseliv	170 300
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	173 400
Steinerskole, studiespesialisering	150 400

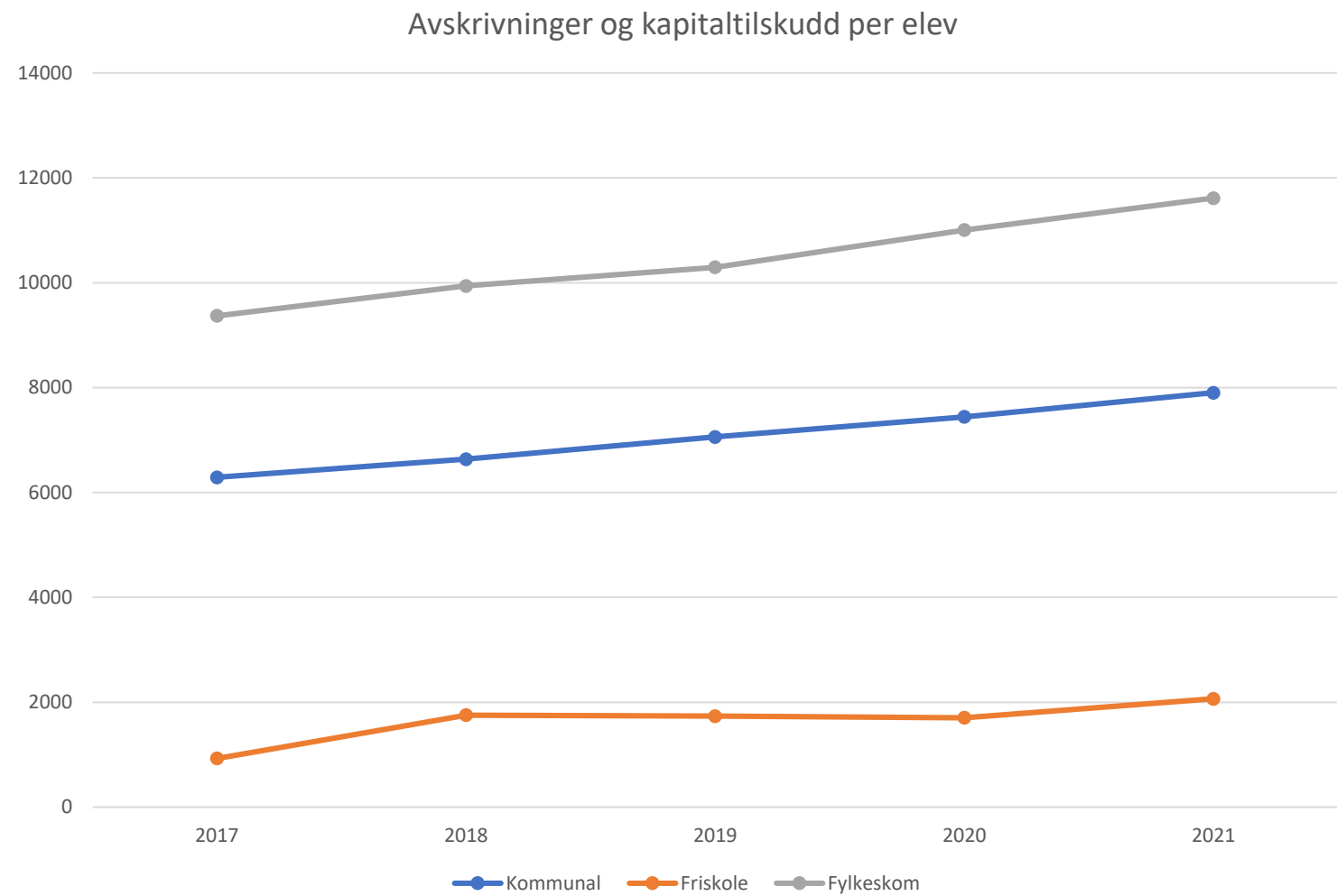
Prosentvis endring i satsene i perioden 2017-2021

Utvikling i avskrivninger i off. skole.

BUSJETTÅR for friskolene	2017	2018	2019	2020	2021
(1.000 kr)	3.782.908	4.020.443	4.296.997	4.546.218	4.811.106
Endring i %		6,3 %	6,8 %	5,7 %	5,8 %
Antall elever i off. skole	601619	606071	608760	610510	608775
Avskrivning / elev i off. skole	6.287,- kr	6.634,- kr	7.058,- kr	7.442,- kr	7.903,- kr
Endring per elev i off. skole		347,- kr	424,- kr	384,- kr	461,- kr
Kapitaltilskudd per friskoleelev	928,- kr	1.754 kr	1.733 kr	1.705 kr	2.065,- kr
Endring per elev i friskoler		826 kr	- 21 kr	- 28 kr	360 kr

Endringene i
avskrivninger
og
kapitaltilskudd
2017 - 2021

Hva er viktige forutsetninger

- At kommunene faktisk følger reglene i KOSTRA
- At de riktige tallene fra KOSTRA er hentet inn
- At beregningen gir et reelt grunnlag for 85% av gjennomsnittlige utgifter.
 - Spesialundervisning
 - Avskrivninger
 - Eierkostnader er holdt utenfor
 - Skjulte kostnader på andre funksjoner i KOSTRA

